

21

25

DISSERTATIO JURIDICA,
DE
SPADONUM
EUNUCHORUMVE
JURIBUS CIRCA MUNERA
ECCLESIASTICA ET CIVILIA,
ADOPTIONEM, ULTIMAS VOLUNTATES
ET SUCCESSIONES

POSTERIOR,

Quam

SUB PRÆSIDIO

JOHANNIS BERENT, U.J.D.
SERENISSIMI AC POTENTISSI-
MI ELECTORIS BRANDENBURGICI JUDICII
AULICI CONSILIARII

Publicæ Eruditorum Ventilationi submittit

BALTHASAR TILESIIUS,

Goldb. Borussus,

IN AUDITORIO MAJORI

Die Mensis Novembris, Anno M DC XCV.

REGIOMONTI, Typis REUSNERIANIS.

VIRO

*ILLUSTRI, EXCELLENTISSIMO ET GENEROSISSIMO
DOMINO,*

DN. SIGISMUNDO à WALLENRÖDT,
CONSILIARIO Provinciali Eminentissimo, & Districtus
Fischhusini ARCHI-CAPITANEO summè Conspicuo,

Hæreditario Domino in Kremitten / &c. &c.
DOMINO SUO GRATIOSISSIMO.

VIRO

MAGNIFICO ATQUE GENEROSISSIMO DOMINO,

DN. JOHANNI GEORGIO à GÖTZEN,
ELECTORALIS BRANDENB. IN PRUSSIA SUPREMI
TRIBINALIS CONSILIARIO longè Gravissimo,

Hæreditario Domino in Bärwald / Stentken / &c. &c.
DOMINO AC PATRONO ÆTERNUM COLENDO.

VIRO

*NOBILISSIMO CONSULTISSIMO ATQUE AMPLISSIMO
DOMINO,*

DN. SAMUEL SELLEN,
SERENISSIMI ELECT. BRANDENB. CONSILIARIO,
et & SUPREMI IN BORUSSIA TRIBINALIS SECRETARIO
longè Meritissimo,

FAUTORI DEVENERANDO.

Exercitationem hanc motus è, quā in singulos
in signi exuberant humanitate ac benevo-
lentia in sui studiorumquè suorum ulte-
riorem commendationem cum ferventissi-
mo omnigenæ felicitatis voto

bumillimè offere

RESPONDENS.

I. N. J.

CAPUT IV.

DE JURE EUNUCHORUM CIRCA MUNERA ECCLESIA- STICA ET CIVILIA.

SUMMARIA.

- Eunuchus Lege Divinâ prohibetur, ne intret Ecclesiam. N. 1
 Quod & verum est de eo, qui cum uno testiculo natus est. 2
 Varia interpretatio textus Levitic. XXI. v. 20. 3
 Quid significet intrare in Ecclesiastam? 4
 Causa remotionis Eunuchorum à munere Ecclesiastico. 5
 Quæ nec à Gentilium placitis est aliena. 6
 Quæ corporis vitia impedimento fuerint, quò minus ad sacras adspicere potuerint functiones? 7
 Ratio hujus rei ex Philone Judeo, Clemente Alexandrino & Antonio Claro Sylvio. 8
 Luciani Samosatensis de hac re sententia. 9
 Intelligendum hoc est tantum de iis, qui aut sponte, aut culpâ suâ virilia perdiderunt. 10
 Secus si sine propriâ culpa vel fortuitâ talem exsectionem passi. 11

- Canonum hâc de re sententia. 12
 An propter elephantiasin exseccâ sacerdotio fungi possint? 13.14.15
 Cautele ex Theodoro Balsamone notata. 16
 Claudi Espençei hâc de re opinio. 17
 An Eunuchus possit fieri Papa? 18.
 Annon obstat promotioni ad dignitatem Papalem, si quis testiculos non habeat? 19
 Incidenter Johanna Papissa mentio fit. Commentum Simoni Magjolo; fabula Blondello & Florimundo de Ramond. 20
 Contraria Platine, Chalcondyle itemque Barlaami & aliorum sententia. 21
 Exempla Eunuchorum ad functiones sacras admissorum presentant in Niceta & Ignatio. 22.23.
 Gracis illis suffragantur quodammodo Pontifices Romani ipso facto. 24
 Regina Candacis Eunuchum à Philippo conversum aliis in hoc prævise volunt. 25

K

Eu.

74

CAP. VI. DE JURE EUNUCHORUM

- Eunuchos ad aulae ministeria
fuisse admissos ex Platone &
Heliodoro probatur. 26. 27.
- Notabilis de Eunicho Cleopatrae
casus. 28. 29.
- Notatu digna de Eunuchis ex Xe-
nophonte & Tavernier. 30. 31.
- Castrati Principum Romanorum
Cubicularii. 32.
- Eutropius Eunuchus Consul fuit
Romanus, immunitatis Eccle-
siastica turbator. 33.
- Distinctio munorum charactere
munitorum à charactere desti-
tutis. 34.
- An Eunuchi Tutores atque Cura-
tores esse possint? 35.
- Non quodlibet vitium corporis à
tutela atque cura excusat. 36.
- Cyri apud Xenophonem de Eu-
- nuchorum robore corporis sen-
tentia. 37.
- Bassa Hally Eunuebus strenuus
Bellator. 38.
- Majori gloria dignum censem
Narsatem Eunuchum, & que
de eo contraria opinio sit re-
jecta. 39.
- An tutum, Eunuchos tutelæ pu-
ellarum vel monialibus præfi-
cere? 40.
- Consultum haud esse probatur
exemplo Eunuchi Regis Baby-
loniae. 41.
- Alexander Severus balneis fæmi-
narum preposuit Eunuchos. 42.
- Eunuchus adulteri uti apud Tur-
cas quondam punitus? 43.
- Tristia fata experti Juliani, Theo-
dosii & Alexandri Severi Impp.
atate Eunuchi. 44.

Summus Legislator DEUS O. M. Deuteron. XXIII. 1. Eu-
nuchum attritis vel amputatis testiculis & abscisso vere-
tro Ecclesiam suam intrare prohibet. Quod ad eum
2 etiam, qui cum uno testiculo natus esset, extenditur Levitic.
3 XXI. vers. 20. Septuaginta enim μόνος reddiderunt; Ma-
monides autem: cui vento tumentes sunt testiculi. Arias Mon-
tanus: contusum testiculo. Hujusmodi enim hominum ge-
nera non poterant esse Sacerdotes, non Magistratus. Nam in-
4 trare in Ecclesiam Theologis & ipsi Luthero h. l. est, aliquo
officio aut magistratu fungi in Tom. 3. Latin. Jenens. fol. 137. b.
Quod ipso tamen non illico à Judaismo, fide, salute & templo
prosperus arcebantur, sicut latius hoc persequitur Cornelius à La-
pide

CIRCA MUNERA ECCLESIASTICA ET CIVILIA.

75

pide in *Comment. in Pentateuch. ad d. l.* Ratio remotionis ab Ecclesiasticis functionibus hæc esse videtur, quod nihil DEO consecrari potuerit, nisi integrum & omnibus substantiæ suæ partibus esset perfectum. Lex sacra est stirpi Aharonicæ *Levit. XXI. 17.* *Homo de semine tuo per familias, qui habuerit maculam, non offeret panes DEO suo, nec accedet ad ministerium ejus,* seu, quod idem est: Non sit inter DEI ministros, aut à sacris functionibus, qui *vicio corporis laborat,* apud Seldenum *de Success. in Pontif. Ebreor. Lib. 2. c. 5. pr.* Sanè ejusmodi corporis perfectionem vel ipsum etiam Romulum jam tum desiderâsse in suis Sacerdotibus, ut nimirum integro essent corpore; ex Dionysio Halicarnass. *Lib. 2. c. 21. p. 90.* apparet. Josephus *Lib. 1. de Bello Judaico* meminit: Antigonum Lucano cuidam dentibus præcidisse aures, ut nunquam ad Sacerdotium pervenire posset. Quippe inter hæc vitia, quæ facultati capessendæ Dignitatis sacerdotalis impedimento erant, et iam ista sunt apud Ebræos: *Cartilago auris lacera, discissa, &c.* item: *Membrum genitale compressum, genitaliumquæ obstructio, nec non scrotum percussum,* ut inde laderentur testiculi. Selden. *d. l.* Habent nimirum isti homines ex corpore ad annum analogiam ad eos, qui ob inverteratam malitiam sunt sapientiæ expertes, & DEI præceptorum incapaces, unde nullum ex iis fructum possunt producere, non secus acsi mente castrati essent & steriles, uti cum Philone Judæo & Clemente Alexandrino ratiocinatur Anton. Clar. Sylvius in *Comment. ad L. Reg. & XII. Tabb. cap. 17. p. 423.* Lucianus Samosatensis, 9 Christianus primùm, mox malignus fidei desertor in *Dialogo: An Eunuchus possit Philosophum agere?* Jam hoc, inquit, hominum genus non solùm ab ejusmodi contubernio secludi oportere, verùm etiam ab ipsis sacris & vasis puris, breviter: ab omnibus cœtibus publicis ejici.

K 2

At

10 At enim verò de omnibus hæc intelligi non posse Eu-
nuchis, maximè hodiè secundùm Canones, sed tantùm de
iis, qui *vel sponte* sibi virilia præciderunt, fortè sedandæ libi-
dinis causa c. 4. & c. 5. dist. 55. c. 4. & c. 5. x. de corp. vitiatis.
Canisius Lib. 1. Instit. Jur. Canon. tit. 7. pag. 34. vel qui ab aliis
talem abscissionem passi sunt *culpa suā*, aut quia *rei illicite ope-*
ram dantes tale membrum casu perdiderunt, verius esse exi-
stimamus. Vid. Andr. Vallensis in Paratitl. Jur. Canon. Lib. 1.
II tit. 20. n. 3. & 4. Aliud pergit idem, dicendum, si à Medicis
vel à Barbaris, vel Dominis aut Parentibus suis sine propria
culpa talem exsectionem quis patiatur (*nec hoc casu necessum*
est, eum *virilia sua arefacta vel in pulverem redacta secum ge-*
stare, ut possit si *Sacerdos*, *celebrare ut ridiculè fabulantur mu-*
tierculæ. Navarr. in Manual. c. 27. n. 20.) aut fortuitò, dum ope-
ri rustico alterive licito curam impenderet, &c. Videlicet
inter sic dictos Canones Apostolicos XXIimus ita habet: Eu-
nuchus, si ex hominum quidem injuriâ factus sit, vel in perse-
cutione virilibus privatus sit, vel sic natus est, & dignus est, fiat
13 Episcopus. Planè aliquando adversa valetudo v. c. eminens
14 elephantiasis, morbus Isidoro Hispalensi ex similitudine ele-
phanti dictus, cuius naturaliter dura & aspera pellis nomen
morbo in hominibus dedit, quia corporis superficiem similem
facit elephantorum cuti, sive quia ingens passio est, sicut ani-
mal ipsum ex quo derivatum dicit nomen, in lib. 4. Origin.
c. 8. Quò spectant illa Aemil. Macr. lib. 1. c. 15.

Est Lepra species, Elephantiasisquè vocatur,
Quæ cunctis morbis major sic esse videtur,
Ut major cunctis Elephas animalibus extat.

15 Pestilentia contagiosa Paulo Zacchiae in quest. Medico-Lega-
libus lib. 3. tit. 3. quest. 2. n. 16. imò vera legitima & consum-
mata lepra eidem in dicto tr. lib. 8. tit. 3. quest. 1. n. 10. dissen-
tien-

CIRCA MUNERA ECCLESIASTICA ET CIVILIA. 77

tiente Vossio lib. 1. de vitiis serm. c. 32. Elephantiasis inquam. svadet virilium exsectionem, quæ sive ante, sive in Sacerdotio contigerit, si culpâ suâ morbum hunc non contraxerit, non ejicitur quis propterea Sacerdotio. Vid. Cujacius in Tom. 3. Oper. ad t. C. qui testamenta facere possunt pag. 678. Unde etiam (verba sunt Theodori Balsamonis in Schol. ad Canon. XXI. & 16 sq. p. m. 244.) plurimi homines paulò consideratores suos filios propter morbum castraturi ad Sanctissimam Ecclesiam accedunt, & morbum & Testiculorum abscissionem aperiunt. Conf. can. 1. Concl. Nicenii & omnino Balsamonis Scholium ibid. pag. 280. & sq. Ulti enim in illis perversa voluntas justè vin- 17 dicatur, ita in his casus vel alienum factum veniam meritò tribuit & meretur can. qui partem 6. & can. Lator presentium 11. dist. 55. Ac propterea tanquam injuriâ graviter affecti ac miseratione magis digni ordinari non vetantur, Claud. Espen- cæus lib. 5. de Contin. c. 12. pag. 672.

Planè Alciatus in l. Spadonum ff. de V. S. concludit: hujus 18 generis Eunuchos ad quamcunque dignitatem admitti posse etiam Papalem, nam quamvis, inquit, ante coronationem so- leat inquiri de electo in Summum Pontificem, & conclamari (ut fertur) dignum esse papari, quia testiculos babet: sufficit 19 tamen eum habere mentulam, Virquè eâ ratione dici potest, apud Paulum Montanum Regis Hispaniae Consiliarium in tr. de Jur. Tut. & Curat. c. 23. n. 9. fol. 67. fac. 2. Quam controver- 20 siam, quæ vulgò sic dictam Johannam Papissam respicere men- detur, jam non faciemus nostram. Impudens quidem men- dacium vocat Simon Majolus Episcopus Vultuariensis in col- logu. 3. dier. Canicul. pag. 91. in tom. 1. Ipseque inter Refor- matos Vir multæ eruditioñis Historiarum Reiquè Chronolo- gicæ imprimis gnarus David Blondellus omnis antiquitatis Promus Busio, istam communem de Johanna Papissa opinio-

78 CAP. IV. DE JURE EUNUCHORUM
nem fabulam dicit & tanquam commentum singulari libello
confutavit; Quod & inter Pontificios Florimundus de Ræmond,
Regis Galliæ quondam Consiliarius in tr. l' Antipapeſſe ou l' er-
reur populaire de la Papeſſe Jobanne præſtare conatus; contra-
21 rium tamen non infimæ notæ Scriptores afferuerunt. Plati-
na in vitis Pontificum; Laonicus Chalcondyla lib. 6. de Reb.
Turcic. p. 411. & qui alii longâ serie recensentur apud Johan-
nem Wolfium in Tom. 1. lection. memorabil. centur. 9. Qui-
bus addo Barlaāmum doctum apud Græcos Monachum (sed is
fortè quia Græcus, Latinis suspectus) qui in lib. de Principatu
Papa c. 14. ostensurus & inter Papas hæreticos esse, cum ipsi
objiceretur: multos Patriarchas priscorum seculorum hæreti-
cos extitisse, Paparum neminem; respondit: Dicat ergò Ma-
cedonius, quandoquidem ante ipsum nemo Episcopus Con-
stantinopolitanus hæreticus fuit, proinde, ne se quidem esse.
Aut potius, ait, ut exemplo magis familiari utamur: *Si quis*
impudiceſ iſtius Mulierculæ, que Papa fuit, causam velit agere;
dicat; quandoquidem nulla ante eam foemina Papa fuit, ne
ipsam quidem fuisse. Quæ cum sanâ rectâque ratione
quô tandem pactâ cohærent? H. I. Sed hoc in transitu, jam
in lineam.

Diximus Eunuchos non sponte tales factos, sed vel à Do-
minis vel à Medicis vel Paganis exectos à functionibus Eccle-
22 siasticis non arceri. Sic Nicetas Eunuchus sub Imperatore
Constantino ejusquè Filio Leone per annos XIII. menses 4.
Patriarcha Constantinopolitanus in serie eorundem LII. Eccle-
siæ Græcorum præfuit, juxta Philippum Cyprium Magnæ Ec-
clesiæ Notarium in libello, qui Catalogum Patriarcharum Con-
23 stantinopoleos continet. Quos inter etiam Ignatium quendam
referunt Virum Sanctissimum; sed ecce Græcorum hoc fa-
ctum scelus ac detestabile facinus à Romanorum Pontifice
Leo-

Leone IX. appellatum. *Vid. Majol. d. l. pag. 92.* Qvum tamen Pontifices non attento capite Maritum 2. dist. XXXIII. quō is, qui semetipsum quōlibet corporis membro indignatione aliquā, vel justo vel injusto timore superatus, truncaverit, in Clerum recipi & ordinari prohibetur, nihilominus eos quoq; qui seipsostr castrare non dubitaverint, ad Episcopatus promoverint. *Vid. Menoch. de Arbitr. Judic. Quest. Et Caus. lib. 2. Cent. 6. cas. 570. n. 14. Et sq.* Græcorum istorum antesignanum volunt *Eunuchum Regine Candaces à Philippo conversum*, quem tanquam Apostolum vocabulo hoc in latiore significazione sumpto, in Arabia felici & Taprobanā Insula maris rubri Evangelizasse & martyrium subiisse auctor est Sophronius Hierosolymitanus. *Vid. Marcus Anton. de Dominis in lib. 4. de Repub. Ecclesiast. c. 1. §. 3. p. m. 349.*

Munera Politica quod attinet, à Regibus Persarum ac Veterum Græcorum aliorumquè populorum summis Principibus Eunuchos seu homines castratos ad aulæ ministeria antiquis jam temporibus fuisse adhibitos assertum est à benè multis Scriptoribus. *Plato in Alcibiade Primo pag. 344.* *Heliod. 27. Æthiop. lib. 8. Persarum*, inquit, *Regiis Aulis oculi sunt Et aures, Eunuchorum genus. Qui cum neque liberos neque cognatos habeant, quibus eorum animi devincti esse possint, pendent ex illo solo, qui se illis credidit.* Scilicet prole destitutos putabant majori erga Principes suos charitate, majori fide futuros, à qua benevolentia ipsam Eunuchi vocem, ut supra ostendimus, derivasse nonnulli censem. Sic Epiphanius *lib. 2. cont. baref.* Eunuchos vocari ait, *ωδγ το ευνοειν*, quod benevoli esse & fidem servare didicerint; quo nomine *Eunuchs Cleopatra 29 commendari solet*, qui simul atque illa capta fuerat, serpentibus sese ultro mordendum præbuerat, morsusquè in foveam ad id sibi præparatam inciderat. *Apud Dion. Cassium in lib.*

80 CAP. IV. DE JURE EUNUCHORUM

30 lib. 51. bist. Rom. p. 452. Nulli enim fideliori operam demonstrarunt in herilibus infortuniis quam Spadones. Xenophon in lib. 7. de Pediâ Cyri p. 135. qui etiam propterea omnes, qui Regii corporis curam gererent, ut idem Xenophon auctor est, Spadones fecit. Huc faciunt illa apud Tavernier in appendice Itinerar. p. ult. Denn allein sechs der Vornehmsten Verschnittenen / da der König hingeleget worden / wissend ist / dieselbe müssen einen End thun / solches die Tage ihres Lebens nimmermehr zu offenbahren. Ingens enim auri, argenti alia-
 31 rumque rerum pretiosarum copia ibi deponebatur. Et castratis Cubiculariis Principes olim Romanos usos fuisse, quos Eunuchos plerique dici putant à cubiculo custodiendo, quod εξειν etiam custodire significet, ex Ambrosio, Socrate atque aliis probat Cujacius ad leg. 4. Cod. de prefect. prat. in Tom. 3. Oper. p. 1553. Conf. L. penult. C. de propos. Sacri Cubic. ibi: Eunuchum Sacri Cubiculi ministeriis adbesurum. Junge Carol. du Fresne in Glossar. med. & insimile Latinit. Tom. 2. voc. Eunuchus. Huc referimus Eunuchum Eutropium, qui Consularem dignitatem est natus; Ille quidem, qui Nicephoro teste lib. 13 Histor. Eccles. c. 4. auctor Imperatoribus fuit, ut legem ferrent; ne quis ad Ecclesiam confugeret: quod si quis ad eam confugisset, & supplex DEO factus esset, atque in templis metus causa versaretur, ut exinde extraberetur. Quod nomine Divus Chrysostomus graves cum eo inimicitias exercuit. Cum vero ipse non multo post Eutropius iram Principis fugiens sub altari jaceret, publicè in ambone à Chrysostomo redargutus, Divino judicio factum est, ut eō, quod abstulerat, auxiliō ipse indigeret. Vid. Otto Episcopus Frisingens. Henrici IV. ex filio nepos in lib. 4. Chronic. cap. 19. Cujus posthac, sumptō ab eō supplicio, nomen ex Catalogo Consulum expunctum legemq; istam ex publicis monumentis sublatam fuisse,

tra-

tradit commemorato loco Nicephorus. *Vid. tamen Com-*
ment. Joh. Cuspiniani in Aurelii Cassiodori Consules, qui Eu-
tropium jungit Valentiniano III. p. m. 518. ad ann. Christi 387.

Cum verò *alia* sint Reipub. munia, quæ publico quodam 34
charactere munita publicam primariò salutem & tranquillita-
tem respiciunt, *alia* publico charactere & prærogativa destituta,
ad privatorum utilitatem accedente publicâ confirmatione
principaliter directa. Thomas Jones JCtus Oxoniensis *in*
Prolus. Academ. in Cap. An fæminæ gentium moribus possint esse
Judices §. 4. p. 104. Eunuchi verò istius generis muneribus, ut vidi-
mus, præficiantur, quidni & his privatorum potissimum emolu-
menta solùm spectantibus, *ut scilicet Tutores atque Curatores esse* 35
gueant? Imò tantum abest, eos ad hæc munia admitti non posse,
ut potius si esse nolint, excusatio ista sola, quia Spadones, quia
Eunuchi aut Castrati, quos inter quoad tutelam recipiendam
nulla est differentia secundum *Gloss. ad l. 1. Cod. de Excus. Tut.*
non sit legitima, juxta Divorum Severi & Antonini constitutio-
nem *ibidem* & *Modestinum in l. 15. ff. eodem.* Nimirum quia 36
adversa valetudo aut vitium corporis, regulariter non, vel sal-
tem non omne excusat, sed tale sit, necesse est, ut quis pro-
pterea *propriis alienisque negotiis superesse non possit, l. non*
solum in fin. ff. eodem. Franciscus Duarenus *ad d. tit. ff. Cu-*
jacius ad d. tit. 15. v. c. Luminibus captus, surdus, mutus, fu-
riosus perpetuusquè valetudinarius. *l. un. C. qui morbo se excus.*
qui etiam excusationem quidem vocabulo tamen hoc abusivè
in d. l. un. sumpto habere dicuntur, cum ipso in jure ab ejusmo-
di muneribus immunes sint. *Vid. Hugo Donell. lib. 3. Comm.*
Jur. Civil. c. 9. p. 108. Consequens est, secus se rem habere in
aliis, v. c. in eo, qui uno oculo captus *l. 9. Cod. de excus. Tut.* &
his similibus; quibus defectus aliquis membrorum non im-
pedit rerum gerendarum facultatem, quod & in Eunuchis atq;

L

Spa-

82 CAP. IV. DE JURE EUNUCHORUM

Spadonibus obtainere non facile quis negaverit. Huc non im-
 37 meritò facere videntur ista, quæ apud Xenophontem *in d. l. 7.*
 „ *de pædiâ Cyri p. 135.* reperio: Quod autem, *inquit*, maximè
 „ aliquis putet, Spadones robore corporis carere, ne hoc qui-
 „ dem Cyro videbatur: quippè qui conjecturam faceret, ex
 „ aliis animalibus, quod & contumeliosi equi, ubi excidantur,
 „ à morsu contumeliâquè cessant, nihilo tamen minus sunt
 „ bellicosi; & tauri excisi animi elationem inobedientiamquè
 „ dimittunt, sed corporis viribus & usu colendi agri non pri-
 „ vantur, Et canes item eodem modo si excidantur, ces-
 „ sant à relinquendis heris, sed ad custodiam & ad venationem
 „ nihilo sunt deteriores, & homines itidem quietiores fiunt,
 „ si hac preventur libidine, sed minimè negligentiores circa
 „ imperata neque minus equitandi studiosi, neque ad jacu-
 „ landum minus apti, neque ambitiosi minus: perspicuumquè
 „ est & in bellis & in venationibus eos pertinaciam in animis
 „ servare *H. I.* Atque ejusmodi strenui Bellatoris famam con-
 38 secutus est apud Turcas *Bassâ Hallâ Eunuchus*, cui quod uni dem-
 ptum erat corpori additum animo. *Vid. Aug. Gislen. Busbe-*
quijs epist. 3. legat. Turcicâ pag. 143. & Thuanus lib. 17. Hist. ad
 39 *ann. 1556. p. m. 540.* Narsetis Eunuchi, qui magnis rebus ge-
 stis ingens sibi toto orbe terrarum nomen pepererat, memi-
 nit Paulus Aemylius *in vita Chereberti pag. m. 12. lit. H.* quem à
 Justini II. Ixore, Augusta Sophia contumeliosè ob id appellata-
 tum, inque Gynæcum ubi pensa cum mulierculis traheret
 invitatum, volunt nonnulli; juxta istud Claudiani:

*Tu telas non tela pati, tu stamina nôsse,
 Tu segnes operum solers urgere puellas
 Et niveam Domina pensis involvere lanam.*

Respondisse autem Narsetem: fila quidem se ducturum, sed
 ius talem telam intertexturum, qualem ipsa dum viveret, rete-
 xere

xere non posset; vid. Aventin. lib. 3. Annal. Bojor. n. 49. Verum inter fabulas narrationem hanc numerandam esse, quas cum nulli ejus temporis Scriptores agnoverint, primo Aquiloni tradendas in mare longo terrarum tractu subimotum deportandas desiderat Franciscus Gvinetis in Justiniano Magno cap. 12. §. fin. p. m. 164.

Cæterum cum Paulo Montano in tr. de Tutel. & Curat. c. 23. 40 n. 9. maximè idoneos Eunuchos haud statuero tutelæ puellarum, quasi in iis omnis mala corrumpendi suspicio cesset, perinde ut nec Monialibus cum Gudelino supra; ex adverso enim suo autem loco demonstratum est, pruritum non raro in illis exsurgere, & ad lascivos amplexus eos impatienter ferri. Vid. Muretus lib. 10. var. Lection. Cap. XI. Comprobat id suo quoq; exemplo Regis iste Babyloniæ Eunuchus, qui cum Regiis pelli- 41 cibus cubans ἦν, ut cum Solone & Dracone Ulpinianus loquitur in l. 23. pr. ff. ad L. de Adult. deprehendebatur, de quô videatur Philostratus lib. 1. de vitâ Apollonii. Atque hinc an satis cautè factum, quod Eunuchos in Palatio balneas fœmi- 42 narum curare voluerit Alexander Severus, subdubito. Vid. Ælius Lamprid. in Alex. inter Aug. Hist. Script. in Tom. 2. p. 212. Quapropter etiam in adulterio deprehensos aliquando totius 43 virilitatis amputatione, aliquando mortis supplicio ulti sunt Turci. Scaliger Exercit. 104. & 147. n. 7.

Non immeritò tandem infausta Eunuchos quandoque ex- 44 cepisse fata in calce hujus capitii notamus. Julianum Palatio eos expulisse, omnibusquè honoribus privasse. Theodosium legem tulisse, ne quis Eunuchus Patrii dignitate ornaretur ex Cedreno observat Perez ad tit. C. de Eunuch. n. 4. Alexander Severus de ministerio suo eos abjecit, & cum plerosquè Eu- nuchos rationibus & procurationibus præposuisset Heliogaba- balus, is illis & veteres sustulit dignitates. Eos, quos Helio-

34 CAP. V. DE JURE SPADONUM EUNUCHORUMVE
balus & in consiliis turpibus habebat, & promovebat, donavit
amicis addito elogio, ut si non rediissent ad bonos mores,
eosdem liceret occidi sine auctoritate Judicii. uti est apud
Ælium Lampridium d.l. pag. 212. & 215.

CAPUT V.

DE JURE SPADONUM EUNU- CHORUMVE CIRCA ADOPTIONEM.

SUMMARIA.

Rationem differentiae, cur Spado- nibus adoptare licet, castratis secus, invenire, difficile judicat	trahere, nec prohibentur ado- ptare.
Franc. Connarus Galii N. 1. 2	Wagenseilii de nuptiis Eunucho- rum sententia.
Unde hoc natum?	An moribus adoptio obtineat?
Theophilii Paraphrasis.	Quem in finem adoptio inven- ta?
Donelli hac in re sententia Gar- gumentum.	Leo Imperator omnibus Eunuchis Jus adoptandi concedit.
Ciceronis sententia & Connari in- terpretatio.	Bacchovii itemque Georgii Schul- zii sententia.
Moribus, quicunque Eunuchorum non prohibentur nuptias con-	

- 1 **S** Imperator Justinianus in §. 9. t. 3. de Adoptionibus. Eos, qui generare non possunt, quales sunt Spadones, adoptare posse adserit, castratos autem non posse. Rationem hujus distinctionis invenire, difficile judicat Franc. Connarus, quod nulla causa esse videatur, cur in Spadonibus aliud quam in Castratis statuatur in lib. 2. Comment. J. C. cap. 15. §. 206.
- 2 Nam & plerisque Interpretibus loci istius explicatio adeo fuit difficultis, ut, nescio, ait Christopherus Riccius, quibus tandem divinatioribus ac conjecturis eundem obfuscant in vindic.
Jur.

Jur. præmess. c. 4. in pr. quod fortè & inde natum, quod in Florentina edit. in l. 2. §. 1. ff. eodem posteriora verba: *Castratos non posse planè omissa sint, quamvis, cum in vulgata sint, etiam Bacchovii judicio rectè retineantur ad nōnā ad 1.* de Adopt. p. 233. n. 12. Hæc videlicet dissidia & difficultates ex varia vocum Spadonum, Tblasiarum, Tlibiarum, &c. interpretatione exortas esse, doctiores quique censuerunt, Theophilus præmissa harum vocum explicatione, circa quam 4 suprà quædam notavimus; *Quibus, inquit, (sermo ipsi est de Thlibiis & Castratis) natura negavit liberos gignere, bis neque Jus Civile, quod naturæ vestigia sequitur, concessit. Cum ne sperare quidem possint, ut liberis unquam dent operam. At Spado, quoniam is sperare potest, ut vitio, quo tenetur, cessante liberos possit gignere, rectè in adoptionem accipiet tam filium-familias quam Patrem-familias.* Non secus Hugo Donellus s. illos, qui in perpetuum generare prohibentur, arceri quidem ab exercendo adoptionis actu statuit, minimè verò, si qui horum sint, qui pro tempore generare non possunt, aut quos certum non sit in perpetuum generare non posse, eò, quod tales sint, in quibus vitium istud generationi impedimenta ponens vel arte corrigi vel tempore mutari possit, & sæpè soleat in lib. 2. Comment. J. C. c. 22. pag. 110. n. 20. Sufficit enim potentia, quæ quandoq; in actum possit deduci. Osvald Hilliger ad d. c. 22. lit. C. Sed & istud pro adducenda ratione differentiæ non immeritò placet d. I. Donello; quod nimirum impedimentum illud in Spadonibus saltem sit personæ non naturæ. Inde in lib. 13. cap. 19. §. 196. pr. ita argumentatur: si adoptio naturam imitatur, ut dicitur imitari, in §. minorem Instit. de Adopt. rectè hinc colligas: si quid hic prohibetur in adoptione exemplo fieri & imitatione naturæ ac proinde prius esse, ut in naturâ prohibeatur. H. I. Hoc autem unde intelligi

L 3

pos.

86 CAP. V. DE JURE SPADONUM EUNUCHORUMVE
possit, fortè ex Cicerone cognoscemus, qui in orat. 29. quæ est
pro Domo sua ad Pontifices hanc unam dicie fuisse in adoptionum
legibus causam, ut is adoptet, qui neque jam procreare liberos
8. possit: Et cum potuerit, sic expertus. Unde sic colligit Con-
nanus d.l. Ex quo, inquit, videtur, non potuisse adoptare, qui
nunquam duxerat uxorem. Quod enim cum lex expertum
aliquando fuisse desiderat, id honestati conjungendum est, ut
eo modo, quo lex & justitiæ ratio concedit, expertus sit. Et ita
Paulum cum ait: Et qui uxores non habent filios adoptare
possunt; interpretabimur, ut isti possint adoptare dummodo
9 uxores aliquando habuerint. H.l. Ex dictis concludimus, mo-
ribus eos inter Castratos atque Eunuchos non prohiberi quò
minus adoptent, qui non prohibentur quò minus uxorem du-
cant; quales autem hi sint, suprà ostendimus in Cap. III.
10 Quam in rem ex Joh. Christoph. Wagenseil in *Mischnae cap. 4.*
p. 584. in quem auctorem typis jam expressum capite isto III.
incidi, huc quædam, quæ non ingrata B. L. fore confido, trans-
scribam: Hem, inquit, quid hoc rei est? Siccine Eunuchi uxo-
res ducunt? Enimverò num id fas sit, inter clari nominis Theo-
logos & JCtos Germaniæ nostræ disputatum nuper est acerri-
mè, & pars pro affirmante, pars pro negante sententia pugna-
vit. Nolo arbiter intervenire ipsorum liti citra Quiritium
suffragia, tolerabunt tamen, credo, benignè ii, qui cum Eu-
nuchis conjugia tanquam nefaria rumoribus differunt, mo-
mentem me, aliter Judæorum Magistris visum fuisse. Ubi ex
11 Mosis Kozensis præc. Affirm. XLVIII. hæc adfert: Mente ca-
ptius si desponeat sibi mulierem sanam, aut homo sanus si de-
sponeat sibi mente captam, non hæc ulla ratione sponsalia sunt,
sive Legem Divinam, sive Magistrorum placita attendamus, ceu
ostenditur in Jebamot. cap. 14. At si Eunuchus seu solis seu
bominis, itemquæ si infæcunda sponsalia, ea legitima censi de-
bent,

debent, subjungit rationem, quia apud plerasque Gentes maximè verò Hebreos receptum, ut consensus & affectio conjugalis faciat conservetque matrimonium, non concubitus. Hæc per digressionem; jam ad ea, ubi substitimus. Diximus nimirum & Castratos, quia non arcentur à matrimonio, nec arceri ab adoptione moribus; quasi moribus adhuc Adoptio obtineat? 12
Scilicet non sentimus cum Batavorum Winnio & Groenvve-
gen ad rubr. *Instit. de Adopt.* aut Gallorum P. Ærodi lib. 2. *rerum
judicat.* tit. 6. c. 1. atque P. Gregorio Tholosano lib. 10. *Syntagm.
J.C. ult.* qui partim nullum, partim non pristinum adoptioni re-
linqvunt usum, necdum enim eam exolevisse, utut exemplorum
frequentia ostendi non possit, rectè docet Egvinarius Baro *ad
t. f. de Adopt.* & alii. Quippe ad conservandam Generis & 13
Hominis memoriam adinventa, hoc namque juris habet quisq;
Paterfamilias, ut si natura non potest, adoptione sibi liberos
procreet. Franc. Connarus *d. l. 2. cap. 15. p. 203.* Magno ni-
mirum Rerumpublicarum commodo adinventæ sunt adoptio-
nes, quæ vel malignitati, vel sterilitati naturæ subsidio occurre-
rent: ut si vel malos natura vel nullos daret, aliquos nobis
possemus filios, eosquè bonos & familiâ nostrâ dignos elige-
re. Planè Leo Imperator *in Nov. 26. & 27.* omnibus adoptan- 14
di potestatem facit, etiam qui Viri facultate orbati sunt, quod
par sit, misereri eorum, qui injuria affecti generandi facultate
privati sunt. Non enim, quia hoc incommodo, ut natura
Patres esse nequeant, Eunuchi affecti sunt continuo, idem in-
commodum lege augeri oportet, sed è diverso ejus rei defe-
ctum alio modo compensari non prohibere longe magis par-
est. Nec immerito ex Bacchovii æquitatem respicientis opi- 15
nione cum etiam in his sit utique facultas γεννιτην, quam ne
in actum deducere possint, injuria hominum prohibuit, cui
resarcendæ tanto magis jus adoptandi concedendum erat,

ut

88 CAP. VI. DE JURE SPADONUM EUNUCHORUMVE
ut saltem successorem nominis & bonorum habere possent,
supr. c. l. n. 12. alioqui injuria ista ex Legis prohibitione in mi-
seris his hominibus cumularetur. Idem in not. ad Paratit. We-
sembecii n. 4. & ad c. f. d. t. §. 9. Concludimus cum Georgio
16 Schultz in *Synopsi Instit. ad t. ff. de Adopt. lit. b.* Hodiè, quin
Castrati iis locis, in quibus adoptionis jura adhuc vigent, ado-
ptare possint, non dubitatur.

CAPUT VI.

DE JURE SPADONUM EUNU- CHORUMVE CIRCA ULTIMAS VO- LUNTATES.

SUMMARIA.

- An Spadonibus & Eunuchis jus
condendi testamentum compe-
tit? N. 1
- Spadonibus Eunomianis Hereti-
cis quondam non competit. 2
- Eunomiani ab Eunomio Aëtii Di-
scipulo sic dicti. 3
- Inter alias opiniones hereticas
etiam testes amputandi licen-
tiam statuerunt. 4
- Exules esse jubentur. 5
- Testamenti factio activa & passiva
iis interdicitur. 6
- Mox restituitur. 7
- Potestas ultimam condendi vo-
luntatem etiam de jure Justi-
niano Eunuchis concessa. 8
- Inconveniens Glossatoris dubita-
tio. 9

- Quæ aliae dubitandi rationes? 10
- An illa, quod Eunuchi non pe-
rinde, ut alii pubescant? 11
- De Inspectione corporis remissi-
vè. 12
- Impedimentum Generationis non
obstat facultati ultimum elo-
gium condendi. 13
- Castratione non tollitur Civitas
nec ideo quis redditur intesta-
bilis. 14
- Nisi cum Genutio sponte se quis
castraverit. 15
- Castratus posthumum instituere
nequit. 16. 17. 18
- Comendatur Duarenus. 19

Spa-

Spadonibus atque Eunuchis nunquam ademptam fuisse testamento factionem, nullam hæsitationem patitur, exque l. 6. ff. de liber. & posthum. heredib. satis colligi potest. Nisi, quod Spadonibus Eunomianis, Hæreticis, ac Sectæ nequissimæ juxta l. 25. C. Theod. de Heretic. testandi facultatem Imperatores aliquando concessam mox ademerint, mox iterum reddiderint. Nomen illi habent ab Eunomio, Discipulo Aëtii Antiocheni Hæretici, de quo Ruffinus lib. 2. c. 25. quod fuit corpore & animo leprosus, & interius exteriusq; morbo regio corruptus; Et qui Theodoreto Auctore lib. 4. Heretic. fab. dicere non fuit veritus, nihil se ex rebus Divinis ignorare, sed ipsam etiam Divinam Substantiam exactè novisse eamque de DEO habere cognitionem, quam de se ipso haberet ipse DEUS. Hoc, inquam, genus Hæreticorum præter horrendam blasphemiam, quâ Filium DEI æquivocè duntaxat DEUM dici uno cum Arrianis ore, à quibus in aliis capitibus in Synodis ad id coactis nihilominus tanquam Hæretici condemnati, contendunt, ut habet Nazianzenus orat. 3. de Theolog. aliaque opinionum portenta etiam plerumque Virum sibi execrare solebant. Vid. Cujacius ad t. C. qui Testam. facere poss. in tom. 3. Oper. p. 678. med. Inde Doctores Auctoresquè eorum investigari, maximè Clerici, quorum furor ejusmodi svasit errores, ex Civitatibus pelli extores & humanis coetibus segregari jubentur ab Impp. Arcadio & Honorio in l. 31. 32. 34. & 36. C. Theodos. de Heretic. Inter alias autem in allegatis legibus statutas poenas, Eunomianis Spadonibus nec facienda, nec adipisci testamenti licentia relinquitur à Valentiniano, Theodosio & commemorato Arcadio in l. 17. & l. 25. d. t. Qui tamen benigniora posthæc fata ex eorundem Divorum Constitutionibus experti, uti apparet ex l. 23. ibid. quâ sic consti- tuerunt: Eunomianis, ne caperent aliquid vel relinquarent

90 CAP. VI. DE JURE SPADONUM EUNUCHORUMVE
testamento, legem dudum credidimus promulgandam: quam
quidem nunc consilio pleniore revocamus. Vivant jure com-
muni, scribant pariter ac scribantur hæredes. Et in l. 27. con-
ficiendorum testamentorum dari Eunomianis præcipimus po-
testatem & concedi id, quod Divi Genitoris nostri data nu-
per præceptio continebat. Item in l. 36. Eunomianis poenas
adimendæ testamenti factionis peregrinorumque mutandæ
conditionis remittimus. Has verò constitutiones durioribus
istis esse posteriores, ex subscriptione earum & Fastorum Con-
sularium inspectione liquet. Confer omnino, quæ ad leges
allegatas notavit Jacobus Gothofred. in C. Theod. Tom. 5.

8 His accedit Jus Civile, quod testamenti condendi po-
testatem nulli prorsus Eunuchorum adimit l. 5. C. qui test. fac.
posse. Dubitatum tamen de iis fuisse crediderim, quia specia-
9 liter hâc de re cautum, non sanè ideò, quod Eunuchi testes
non habeant, quos testamentum requirat, quam dubitandi
rationem ad d. l. 5. inaccuratè suggesterit Glossator; quod alios
inter etiam Limnæus notat in lib. 2. Jur. Publ. c. 2. n. 26. Sed
10 fortè (1.) quia nec viri nec fœminæ, sed tertium genus ho-
minum habiti, uti ex Coelio Rodigino d. l. Limnæus & ex aliis
demonstrat Osvvaldus Hilliger in Donell. lib. 6. comment. c.
5. lit. p. Jungi hîc possunt, quæ in hanc rem supra in Cap. 3.
11 adduximus (2.) quia non ut cæteri pubescunt juxta Paulum
in lib. 3. sentent. tit. 4. §. 2. Atque hinc de eo potissimum
dubitatum fuisse Cujacius rectè contendit ad tit. C. qui te-
stam. fac. posse. d. pag. 678. & Barry lib. 1. de success. tit. 7. n. 10.
à qua ætate Eunuchus posset facere testamentum, an à XVIIIvō
demum anno, quôd juxta Paulum in allegato loco plerique pu-
bescunt, an exemplo cæterorum h. e. XIVto. Et olim qui-
dem iis non licuisse ante XVIIIvum, posthac verò exemplo cæ-
terorum constat. Cujacius ad d. leg. & ad loc. Pauli in tom. 1.
Oper.

CIRCA ULTIMAS VOLUNTATES.

91

Oper. pag. 448. ad l. 6. ff. de lib. & postb. hered. in tom. 2. p. 690.
ad l. 128. de V. S. in d. tom. 2. pag. 1704. & ad lib. 3. Feud. t. 13. in
fin. in tom. 3. p. 1863. Quæ alioqui de inspectione corporis 12
circa pubertatem juxta pr. t. f. quib. mod. tut. finit: hâc occa-
sione dici solent, exposita à nobis sunt in Disput. de Jur. Illu-
strium & Privatorum circa veniam etatis §. 21.

Omnino autem ne conderent testamentum Eunuchi, Jus
Civile non prohibuit. Quippè non refert, quod Eunuchi 13
generare nequeant. *Filiorum enim gratia non est introductus*
testamentorum usus, qvum liceat & liberos, quos habemus, ex-
heredare & omnino extraneos instituere. *Quin imò filiorum*
orbitas prima testandi fuisse videtur occasio, ut quibus natura
proprios heredes non dedisset, ii sibi possent testamento adsciscere
alienos, in quibus perinde ac in filiis reviviscerent juxta Fran-
cisc. Connanum lib. 9. comment. Jur. Civil. c. 4. n. 8. p. 973.
Nam & (1.) castratione non desinunt esse Cives Romani, nec 14
(2.) propter vitium videntur esse intestabiles, nihil enim de-
liquerunt, qui inviti castrati sunt; quas rationes Donellus ad-
ducit in comment. ad d. l. 5. C. p. 351. Secus ergo, si suâ quis 15
sponte genitales sibi corporis partes ademerit, is enim legum
beneficio indignum se reddidit cum Genutio *supra* jam alle-
gato, quem ex Valerii Maximi lib. 7. c. 7. Neviani liberti hæ-
reditate propterea excidisse constat.

Quod autem juxta suprà dicta in l. 5. C. qui testam. fac. 16
pos. constitutum est de Eunuchis, eos componere posse po-
stremas exemplo omnium voluntates, salvâ testamentorum
observantiâ, id non prorsus indistinctè intelligendum est: si-
quidem Spado etiam posthumum hæredem instituere potest,
quia nec ætas nec sterilitas ei rei est impedimento, *Castratus* 17
posthumum instituendo nihil agit l. 6. ff. de lib. & postb. hered.

Quod & in Codicem Henrici IV. Gall. Regis transtulit

M 2

Tho.

92 CAP. ULT. DE JURE SPADONUM EUNUCHORUMVE
Thomas Cormerius in lib. XX. cap. 10. n. 113. Quamobrem
posteriore testamento, quo Castratus posthumum instituit,
superius non rumpitur. Conf. Cujacius ad d. l. nam perin-
de esset, acsi Chimæram instituisset, quæ non potest esse, cùm
nulla speretur nativitas. Franc. Duarenus ad t. ff. de lib. Et
postb. sub rubr. Qui posthumos instituere possit p. 349. Atque
huc facit, quod per l. 4. C. de Propriet. Sacr. Cubic. testamen-
tarium quidem hæredem habeat, non verò omnino legiti-
mum i. e. ab intestato successorem. Clare & perspicue hanc
in rem d. l. Duarenus: stultum, inquit, esset & nugatorium,
institui posse posthumum ab eo, cui exsecta sunt virilia, quia
liberos procreare non potest. Is enim, qui posthumum insti-
tuit, instituit ex se nasciturum. Ergo cum certum sit, filium
ex eo nasci non posse, stultum esse diceretur, eum posse hæ-
redem posthumum instituere.

CAPUT ULTIMUM. DE JURE SPADONUM EUNU- CHORUMVE CIRCA SUCCESSIONES.

SUMMARIA.

In successione paternâ apud He-
braos distinguitur inter libe-
ros ratione sexus & ratione
integritatis corporis. N. 1
Et videndum præter qualitatem
patrimonii, an isti soli sint,
an cum iis, qui sexus sunt du-
bii, concurrant? Et
Heredes esse possunt Eunuchi de
jure Civili salvis exceptioni-
bus. 2

In feudalibus dubitatur de suc-
cessione Eunuchorum. 4
Castrati jure militare non posse
videntur. 5
Responsio ad objectiones. 6. 7
Feuda etiam extra Europam ob-
tinent, quod probatur per Tas-
vertier & Dapperum. 8. 9
An inter faminas referendi Eunuchi? 10. 11
Et famine servitia militaria pra-
stant, 12

CIRCA SUCCESSIONES.

93

<i>stant, quod etiam in feminis Monomotapanis est manifestum ex Pigafetta.</i>	12. 13	<i>Quod evenit in feminis.</i>	17
<i>Item ex Domino von der Grö- ben.</i>	14	<i>Item in Clerico.</i>	18
<i>Servitiorum militarium presta- tio non est de naturalibus in- ternis Feudi.</i>	15	<i>Religiosi Parisienses quemadmo- dum se gesserint in militum morem adversus Henricum Na- varra Regem?</i>	19
<i>Hinc conventione remitti potest.</i>	16	<i>Quando quis ad successionem feu- dalem ob imperfectionem ali- quam non admittatur?</i>	20

Hebræorum quidem Jura, cum primis ratione successionis i paterne si intueamur, distingvi ad vertemus inter masculos & foeminas, qui integro sunt corpore, & eos, qui aut sexus dubii sunt, aut utriusque; si illi soli sint, vel patrimoniū latis opulentum est relictum & filii hoc casu jure hæreditario succeedunt, filiabus alimenta sufficiunt; vel res angusta domi, & Patrimonium alendis filiis & filiabus impar, & eo casu alimenta capiunt filiæ, ac ostiatim filii mendicant; nisi filios inter unus reliquerit viduam, atque tunc, ne viduæ honesta deessent alimenta, & filii ab eâ excluduntur & filiæ. Si vero isti concurrunt cum iis, qui sexus sunt dubii, h.e. quibus genitalia ita obstructa, ut mares an foeminæ sint, non constet, qualis Tomtom vocabatur, aut cum iis, qui utriusque sunt sexus, ut Hermaphroditi, in amplio satis patrimonio, quod filios hæredes habet, relictis filiabus solum alimentis & Tomtom, & Hermaphroditus tantum in filiabus censetur, in angusto, unde filiabus vix alimenta sufficiebant, in filiorum, qui ad mendicos relegabantur, jure constituuntur, quod & obtinebat, si præter obstructum & Hermaphroditum, quibus alimenta tantum porrigebantur, soli filii essent relicti, nisi ubi nullus alias filius sexus videlicet integri ac manifesti, quo casu & obstructus & Androgynus seu Hermaphroditus succedebant,

M 3

se

94 CAP. ULT. DE JURE SPADONUM EUNUCHORUMVE
fili, si filiae nullae, ut coheredes, si filiae quoque relictae. Vid.
prolixius Seldenus de successionib. ad L. Ebraorum cap. IX. &
cap. XI.

3 De Jure Civili autem nullum esse dubium existimo, quin
ad successionem hæreditariam admittantur Spadones atque
Eunuchi, modò non sint Hæretici. Nov. 144. cap. 1. Apostatæ
l. 3. C. de Apostat. Liberi incestuosæ. Novel. 89. c. fin. Mem-
bra Collegii illiciti. L. 8. C. de hered. insti. & in universum ex
iis, qui in specie prohibentur, quò minus hæredes scribantur.
Id verò non refert, quod fortè servi sint, eò ipso enim,
quo hæredes scribuntur à Dominis suis, libertatem conse-
qvuntur.

4 In Feudalibus verò dubitari omnino potest, quippè com-
munis feudorum ratio exigit obligationem ad servitia milita-
ria, quæ aliàs ad naturalia Feudi *Externa* referuntur 2. F. 55.
Andr. Kohl de Servit. Feudal. part. 4. n. 90. Struv. cap. 2. Syn-
tagm. J. Feudal. tb. 7. adeoque subjectum desideratur ad mi-
litandum non incapax per J. F. notissima. Eunuchi autem atq;
Spadones, Castrati scilicet jure militare nequeunt arg. l. 2. ff.
de Re milit. ubi Arrius Menander: *Qui, inquit, cum uno te-
sticulo natus est, quive amisit jure militabit secundum Divi Tra-
jani Rescriptum: Nam & Duces Sylla & Cotta memorantur eo
babitu fuisse naturæ.* Ad quæ Ægidius Menagius; si enim,
ait, quibus ambo testiculi exsecuti sunt, militare jure potuis-
sent, causæ non erat, cur id de eo quereretur, qui unum ami-
sisset, quive cum uno natus esset in amoenitat. J. Civil. c. 40,
quò & facit illud Claudiani in Eutropium Eunuchum:

Arma relinque Viris.

5 Verùm respondemus: Nec ibi locorum, ubi ingens Eunucho-
rum est copia & feudali successioni locus conceditur, scriptum
7 reperiri, à successione hac Eunuchos arceri. Non autem aliis
etiam

etiam extra Europam Populis incognita esse Feuda, liquet ex
ex iis, quæ habet Tavernier in der Oriental- Reisebeschrei-
bung part. 3. p. 1. in dem Bericht von Japan ibi. Und son- 8
derlich diejenigen / welche an das Land Jesso stossen / dessen In-
wohner der Japaner Vasallen und ihnen Tribut geben müssen.
E pag. 2. col. 2. ibi. Von sieben zu sieben Jahren schicket der
Käyser durch einen der vornehmsten Fürsten seines Hoffs dem
Dairy ein Körblein mit Erden gefüllt / mit Befehl neben
Darreichung dessen ihm zu bemelden / daß alle die Lande / wel-
che der Käyser besiße / dem Dairy zuständig seyen. Gemina 9
ferè habet Dapperus *in descript. Americæ lib. 2 c. 7. sub descript.*
Insula Hispaniolæ p. 182. col. ibi. Der König hatte sich endlich/
indem er keinen Abschlag erwerben können / mit der Flucht nach
der Landschaft Ziguaios zu / derer Landes-Herr sein Lehnling
war begeben. Penes hos verò ac similes Scriptores altum de
exclusione ab ejusmodi successionibus est silentium. Nec ob- 10
stat quod in fœminarum numero habendos esse Eunuchos exi-
stimaverit antiquitas, uti auctor est Cypræus part. 1. *de Jure*
Connub. cap. 9. §. 13. n. 21. p. 415. adeoq; pari cum iis jure cen-
seri, ac à feudorum successione regulariter excludi debeant.
I. Feud. 8. §. 2. R. plus debere esse in rei veritate, quam quod est
in opinione *l. 2. §. 2. ff. pro empt.* Non enim sequitur: Fœmi- 11
nis accensentur, quia, quod Virorum aliqui proprium est,
castratione amiserunt, ergò planè extra numerum masculo-
rum, quorum conditio in multis juris articulis melior est quam
fœminarum *l. 9. ff. de Stat. Hom.* ponendi? Insignes enim in-
ter Eunuchos extitisse & Ecclesiæ Ministros, & Heroës stre-
nuos atque fortis, suprà demonstratum est. Fœminas tamen, 12
posito his illos adnumerari debere, etiam servitia militaria,
utut infrequens sit, ac propterea jura parùm attendant *l. 3. E*
l. 4. ff. de LL. præstare posse, ex iis liquet, quæ Philippus Pi-
ga-

96 CAP. Ult. DE JURE SPADONUM EUNUCHORUMVE
gafetta interprete August. Cassiodoro Reinio in lib. 2. Relatio-

nis Congiana cap. 9. p. 54. de Fœminis Monomotapanis habet:

„Rex, inquit, magnum semper alit exercitum -- Bello etiam
„mulierum opera utitur, quæ milites se præbent ipsis viris
„multò cordatiiores. Amazonum hæ antiquarum more si-
„nistram mammam exurunt, ne in emittendis sagittis ali-
„quid ferant impedimenti. Arma eorum sunt ut & viro-
„rum, quibus utuntur, magnâ dexteritate tantâque constan-
„tia, ut mortem potius exspectent, quam se loco moveri pa-
„tiantur -- Propriam Provinciam Regis permissu solæ habitant;

„Viros certo anni tempore ad se intromittentes, & si ma-

„sculum fuerint enixæ, viris eum remittunt; si vero fœmel-

„lam, exustâ sinistrâ mammâ omnibus artibus militaribus

14 instruunt. Paria ferè sunt, quæ Generosus Dominus Otto

Friederich von der Großen multis peregrinationibus inclutus

in der Orientalischen Reisebeschreibung cap. 4. sub descript. Regni

Candie pag. 63. adducit. Ich habe mich auch glaubwürdig be-

richten lassen/ daß in dieser Insul Milo keine Männer/ son-

dern nur lauter Weiber wohnen/ welche sehr schön seyn/ und

eine sonderliche Tracht haben sollen/ die auch Kinder zeigen

mit allen Fremden/ so dahin kommen/ welche aber nicht über

2. Tage alda bleiben müssen. Es wollen viel davor halten/

daß diese Weiber ein Nachbleibsel der Amazonen seyn/ welche

zur Zeit Alexandri M. mit ihren Königinnen ins Feld gezo-

gen/ wie Trojus Pompejus über den Justinum weitläufiger

davon schreibt. Wann selbige Weiber ein Knäblein geboh-

ren/ behalten sie dasselbige drey oder vier Jahr bey sich alsdenn

schicken sie es dem Groß-Türken zu/ die Mägdlein aber erzie-

hen sie zur Art.

15 Quicquid autem horum etiam sit, posito, Eunuchos mi-

litare non posse, sufficit servitorum militarium præstationem

2013

non esse de essentialibus vel naturalibus internis, sed ut suprà diximus, externis. Hæc autem nihil aliud sunt quam qualitates juris tunc rei inexistentes, quando aliter conventum non est. Convenire autem potest Dominus v. c. circa acquisitio- 16 nem tacitè vel expressè cum Vasallo, ut tam ipse quam ipsius quoque descendentes per substitutos serviant. Quemadmo- dūm idem aliàs, quod tacitam conventionem attinet, in fœ- minâ receptum est, quæ cum regulariter servitia præstare ac 17 ideo in feudum succedere nequeat, capax tamen feudorum fieri possit, si Dominus scienter eam investiat, sic enim juri suo renunciâsse, & ad servitia substitutum admisisse præsumi- tur. Struvius *d. Syntagma. c. 5. th. 12.* Ac perinde etiam in 18 *Clerico* obtinere dubium non est, contra enim ordinis qui- dem Ecclesiastici professionem est, secularem militiam exer- cere, terram defendere, de præliis tractare, de armis terrenæ potestatis est, *ait* Johannes VIII. Pontifex *in caus. II. quæst. 8. can. 1.* quod minimè observarunt seculo superiori Parisien- 19 sium Sacerdotes & Religiosi. Hi enim adversus Henricum Navarræ Regem tunc Galliarum Regni Candidatum ad arma ferenda & stationes singuli suas tenendas se obligârunt, ac Episcopi quidem Sylvanectensis tanquam Ecclesiastici Præfecti vexillum CHRISTI crucifixi; Monasterii verò Carthusiano- rum Prioris, Beate MARIE Virginis imaginem prætulerunt. *Vid.* Paulus Piascius Præmisl. in Chronic. rerum in Europ. sing. ad annum 1590. p. 83. At enim verò, quò minus per substitutum Clericus Vasallus servitia præstet, nihil prohibet 20 *2. Feud. 40. §. fin.* Accedit quod cum imperfectiones aliquæ à successione feudali excludant, tales esse de- beant, quæ, cum præcisè à Vasallo in persona servitia præ- standa sint, *isti præstationi* sint impedimento. Sic imperfe-ctus ratione gustus, odoratus aut alio modo ita demum exclu-

N

di-

ditut, si servitium ejus est, *prægustare* aut simile. Rosenthal.
in Synops. f. Feud. c. 7. concl. 72. Quocum etiam *concludo:*
 Consequens ergò esse: Eum qui ita imperfectus est, ut gene-
 rare nequeat, tamen ob id à feudo non excludi.

COROLLARIUM.

Decantata apud Theologos Scholasticos distinctio inter poenam *da-*
mni & poenam *sensus* malè Limbo Puerorum declarata, carcere sci-
 licet quodam, in Inferno, tenebroso, in quo æternū detineantur
 infantes absque Sacramento Baptismi defuncti, ubi solam damni seu ca-
 rentiæ Regni cœlorum h. e. visionis DEI sustineant poenam propter ori-
 ginale peccatum, nullâ prorsus afflicti poenâ sensus. *Vid. Sententiariorum in*
4. sentent. distinc. 4. & distinc. 45. in Jure Civili & Canonico oratione
 locum habet. Ecquid enim aliud *Relegatio*, quam poena damni, quâ
 quis beneficiis Civitatis præsens frui prohibetur? Quid aliud *Deportatio*,
 quam privatio & parentia Privilegiorum atque Jurium Civitatis? Et quid
 quæsò *Excommunicatio*, quam exclusio à communione Sacramentorum
 præcipue Sacramenti Altaris? si *minorem* intelligas, aut si *majorem*,
 totalis separatio à consortio Fidelium etiam quoad actus externos, quos
 his versibus comprehendunt:

*Si pro delictis anathema quis efficiatur,
 Os, orare, vale, communio, mensa negatur.*

*Os, id est: ne detur osculum. Orare, ne cum excommunicatis oremus.
 Vale, ne salutentur. Communio, ne quis in Sacramentis cum eis commu-
 niceat. Mensa negatur, ne aliquis cum eis comedat. Vid. Johannes
 Major in 4. sentent. distinc. 18. quest. 3. conclus. 2.* Hoc excommu-
 nicationis fulmine percussum fuisse longè Infelicissimum *Felicissimum*,
 intelligimus ex Cypriani Epist. 55. ad Cornel. Episcopum Romanum: si-
 gnificasti, inquit, *Felicissimum*, hostem non novum, sed jam pri-
 dem ob crimina sua plurima & gravissima abstinentem & non tantum meā,
 sed plurimorum sententiā condemnatum, rejectum à te illic esse, & vi-
 gore pleno, quo Episcopos agere oportet, pulsum de Ecclesiā esse *H. I.*
 Concurrere autem etiam *pœnam sensus* in majore excommunicatione vix
 negaverit, qui Sathanæ excommunicatum tradi advertit. Sic enim Am-
 bro-

brofius lib. i. de pœnit. cap. 12. Et benè, *inquit*, dicitur tradi Sathanæ, qui separatur à Christi corpore. Theodoretus in commentario in 1. ad Corintb. c. 5. Ex hoc, *inquit*, loco docemur, quod eos, qui segregantur, & ab Ecclesiastico corpore separantur, *invadit diabolus*, eos gratia *destitutos inveniens*. Terribilis sanè ista excommunicandi formula, quâ Patres Concili Lateranensis contra Monothelitas olim Præside Martino Primo Anno Dom. 649. celebrati, adversùs perseverantes in impietate utuntur; quando præmissis aliis sic concludunt: *Eusque in finem sine pœnitentiâ permanet hæc impie agens; hujusmodi in secula seculorum condemnatus sit, & dicat omnis Populus: fiat, fiat.* A quâ haud abit Ban-nus Imperialis quondam hoc modo fieri solitus. *Wir theilen deine Wirthin zu einer wissenhaftten Wittwen; und deine Kinder zu ehe-haftigen Weysen / dein Lehn dem Herrn/ von dem sie zu Lehn röhren/ dein Erb und Eygen deinen Kindern / dein Leib und dein Fleisch den Thieren in den Wäldern / den Vögeln in den Lüfften / den Fischen in den Wässern.* *Wir erlauben dich auch manniglich auf allen Strassen / und wo ein jeglich Mann Fried / und Geleit hat / da sollt du keines haben / und wir weisen dich die vier Strassen der Welt im Nahmen des Teuffels.* apud Goldastum in tom. 1. der Reich-Sakzungen p. 138.

Pœnam sensus autem quod attinet, delictis eam respondere necesse est l. 22. C. de pœnis. Nisi crescentia delicta pœnarum exasperationem flagitant l. 16. §. ult. ff. eod. Hinc delictum levius poena graviori, si nimis salus Reipubl. aut finis pœnarum secus obtineri non possit l. 28. §. 3. ff. de pœn. coerceri posse à Principe, nemo facile inficias iverit. Cogunt enim multas invenire Medicinas multorum experimenta morborum, ac propterea multitudo delictorum severitatem exigit pœnarum can. 25. dist. 50. Et ferrô absindenda sunt vulnera, quæ fomenta non sentiunt can. 57. c. 16. quæst. 1. can. 4. dist. 82. Hæcquè ratio fuit, quod quondam in Ecclesiâ ob criminis atrocitatem, pœnitentibus Ecclesiastica censura diu incumberet, adeoque pro variò scelerum pondere, disciplinæ quoque severitas aggravaretur. Quippe aliis post biennium, aliis post quinquennium, aliis post septennium, aliis post decennium, pœnitentiâ interim seriâ perseverante, uti liquet ex Concilio Elibertini Anno Dom. 305. celebrati Canonicibus passim, imò quibusdam planè in fine demum vitæ dabatur communio. vid. d. Concilii can. 13. Atque ideo videmus in crimine læsæ Majestatis tam Divinæ quam Humanæ justissimè acerbissimis delinquentes sub-

jici pœnis. De illâ Joh. Corasius in lib. 3. miscell. 7. Civil. c. 8. in fin. In eâ, *inquit*, semper fui sententiâ, ut Hæretici ejusmodi, qui DEOS ipsos negant, virtutemque Divinam tollunt, non vivi modò comburantur, sed & aliis exquisitis gravioribusque pœnis & suppliciis, si quæ duriora excogitari possunt, plectantur. Hinc rectè Lucilius Vaninus Atheus & Blasphe-mus homo, incautæ Juventutis seductor Placitô Parlamenti Tolosani flam-mis addictus; postquam sacrilegam lingvam, quam cultro submittere ne-gaverat, forcipum vi extractam carnifex ferrô prius excidisset. *vid.* Gra-mondus in lib. 3. Hist. Gall. pag. 208. & seq. Edit. Tolos. De hâc note-mus exemplum *Johannis Castelli* Parisiensis, qui dum *Henrici IV.* Gal-liarum & Navarræ Regis Jugulum petere volens in os impegerat, gravissi-mo mortis suppicio afficiebatur, verba recitabimus ex tr. qui inscribitur: Jesuita Sicarius i. e. Apologia pro Johanne Castello p. 12. & seq. Scilicet, ut honorariam sustineat pœnam in principali porta Ecclesiæ Parisiensis nudus in camisiâ, tenens facem ceream, ardenter duas libras gravem, ubi in genua procidens profiteatur & declareret, quod infeliciter & proditoriè inhumanissimum & summè abominandum parricidium illud machinatus sit, Regemquæ cultro in ore vulnerârit, quodque ex falsâ maledicta instru-ctione in commemorato processu asseruerit; *Permissum esse occidere Re-ges:* Regemq; Henricū IV. hoc tempore regnantē in Ecclesia non esse tanti-sper dum à Papa approbatus sit: cuius facti quidem pœnitentia educatur, ve-niamque ob id petat à DEO, Rege & Justitiâ. Hôc præstito vchi tradatur ad supplicii locum Grevensem ubi forcipibus cendentibus inustis brachiis & coxis ejus, manus dextera tenens cultrum, quo parricidium designare in animo habebat, amputetur. Tum corpus quatuor equis distractum dilanietur: membra verò & corporis truncus in ignem conjecta redigantur in cineres & hi disjiciantur in aërem, &c. nec non omnia & singula bona ejus acquisita & confiscata sint Regi. *Ravailbaci* posthac Regicidæ senten-tiam condemnatoriam Gramondus habet in lib. 1. Hist. Gall. pag. 7, cui hæc subjicit: Ferunt seryata laniando corpori interstitia, infusumquæ in brachia & humeros successiè sulphuris & plumbi liquorem, quo per sin-gula membra moreretur. Hic fitis monstro. In ipsa sententia autem & hæc inter alia, Gramondo c. l. teste comprehendebantur: *equabitur solo domus, in qua ipse natus, nunquam posthac superinducendo area ædificio.* Scilicet Gentium nonnullarum moribus obtinet, ut domus rei læsæ Majestatis à fundamentis eversa, aratroque in eam inducto, sale dein asper-

aspergatur. Non sanè sine rationibus, quas non neminem JCtorum Hispanorum, cuius hic legimus vestigia, collegisse advertimus; Et (1) quidem ædium diruendarum rationem petit ex cap. Felicis de pœn. in 6. ibi: *Fianc habitationes ejus deserta, Tum non sit, qui eas inhabitet, dentur cuncta ipsius ædificia in ruinam, Tum perpetua notam infamiae perpetua ruina testetur, nullo tempore reparentur.* (2) Aratri inducendi ex eo, quod in urbibus condendis aratro locus definiatur *l. pupillus & urbs ff. de V. S.* vocabulum nempè urbis ab *urvo* derivando, urvum verò juxta Varonem *curvaturam* aratri in urbe condendâ adhiberi solitam appellari; pari ergò ratione in depopulationem eodem instrumento uti haud inconveniens esse, cum nihil tam naturale sit quam unamquamque rem, per quascunque causas nascitur, per easdem dissolvi. (3) Salis aspersio: cum videlicet aliarum rerum omnium genius ad generandum semper sit proclivis, salis autem natura efficta sit & non tam ad generandum, quam erendum absumentumque prompta, argumentum esse totalis ruinæ & interitus. Hocquè à S. Codice non esse alienum, in c. 9. enim libr. *Judicium* dici: Regem Abimelech urbem Sichem propterea, quod à suo Imperio defecerat, funditus diruissè, & habitatoribus interfectis, *sale aspersisse*.

Quod de Principe *supra* dictum est, jus ipsi delicta leviora pœna graviore coercendi competere, id ad Judicem minimè est extendendum. Hic quippe citra infamiam nequit aut mitior aut durior esse lege *l. 8. C. ad Leg. Jut. de vi publ.* Sicuti verò in casibus dubiis atque perspicuis non debet aut clementiæ aut severitatis gloriam adfectare, sed perpenso judicio, prout quæque postulat, statuere, monente Marcello JCto in *l. respiciendum ff. de pœn.* Ita ex adverso in pœnalibus casu in circumstantiis suis dubio existente, mitiorem potius se præbeat quam asperiorem Judex. Videlicet Legum pœnæ, interpretatione molliendæ potius sunt, quam exasperandæ *l. penult. ff. de pœn. l. 155. §. ult. de Reg. Jur.* Mitior enim Lex semper sequenda *l. 32. in fin. ff. de pœn. Conf. l. 25. de Legib.* Hucquè Seneca lib. de Clement. c. 20. respexisse videtur, quando ait: *Judex pœnam, si tuto poterit, donet, si minus, temperet.* Aut potius: peccet semper magis in pietate & clementiâ, quam in crudelitate & atrocitate. *Vid. Hippolyt. de Marfil. in practica sua §. final. num. 7.* Est nimis melius propter misericordiam rationem reddere, quam propter crudelitatem in canon. *alligant c. 26. quest. 7.* Non ineleganter Grævius in *tribunal. refor. lib. 1. c. 4.* *Tolerabilius, inquit, in ultimo uni-*

ver-

COROLLARIUM.

versali Judicio coram summo omnium Judice erit animæ judicantis, si misericordiæ, clementiæ & benignitatis affectu abrepta errorem fecerit, non ad amissim reorum omnium, omnia, qualiacunque fuerint, criminis vindicando, quām si nimiā severitate, nimioque Justitiæ Zelo vel unius innocentiam opprimeret, aut pœnas etiam nimium exasperaverit. Hinc recte in sui temporis Judices invehitur Hippolyt. de Marsil. in tr. de fidejuss. in fin. Qui, inquit, magis sitiebant sanguinem humanum, quām vinum Malvaticum, dequè tali sævitia gaudebant, lætabantur, & coram populo gloriabantur, qui meritò Carnifices appellandi sunt. Quod & de Perquisitoribus, uti vocat, Hispanis asserit Parladorius lib. 2. rerum quotid. c. i. n. 23. De Marco Antonino Julius Capitolinus ait, quod solitus fuerit omnia crimina minore supplicio punire, quām Legibus plecti solerent. Livius lib. 1. Hist. sue gloriosum dicit Romanis suis; nulli Gentium mitiores placuisse pœnas. De Lusitanis Maffei lib. 10. Hist. Ind. p. 275. in fin. dicit: ex patriis Institutis & Legibus sibi gloriari licere, nullam Gentem in homines damnatos mitiora exercere suppicia. Notandum autem est, Principem confundi non debere cum Judice, uti ex suprà dictis manifestum, & istum clementem quidem esse posse, sedulò tamen ipsi cendum, ne clementia in nocivam abeat licentiam.

Corrigenda:

- p. 77. lin. 10. pro *Concl. lege Conciliū.*
- p. 78. lin. 3. pro *on* lege *ou.*
- p. 80. lin. 28. lege *Frisingens.* & lin. 29. *filiā.*
- p. 81. lin. 23. lege pro *tit. leg.* & lin. 26. pro *in lege tamen.*
- p. 83. lin. 5. lege *Gvinetus,* & lin. 11. pro *autem* lege *antea.*
- p. 86. lin. 16. lege *expresso.*
- p. 87. lin. 7. lege *Vinnio,* & lin. 29. lege *Ynvntiun.*

Königsberg, Diss., 1686-94

Farbkarte #13

B.I.G.

Black
3/Color
White
Magenta
Red
Yellow
Green
Cyan
Blue

JURIDICA,
ONUM
ORUM VE
A MUNERA
ET CIVILIA,
IAS VOLUNTATES
SSIONES
RIOR,
ESIDIO
RENT, U.J.D.
POTENTISSI-
ENBURGICI JUDICII
SILIARI
utilationi submittit
TILESIUS,
assus,
O MAJORI
, Anno M DC XCV.
REUSNERIANIS.

25